

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 4. decembra.

„Con un puo di pagnoca facilmente si guadagna questa gente“. Takega mnenja so v rumeni hiši Tržaški in eksperiment poskusila je Tržaška vlada letos. V prvi seji letošnjega zasedanja v Tržaškem deželnem zboru priporočal je c. kr. namestnik, odgovarjaje na predsednikov pozdrav, zbornici, naj se zdaj bolj, nego kdaj poprej, oklene državne ideje in države sploh, kajti vršiti se ima za Trst baš zdaj prevažen prevrat gledé trgovine in prometa.

In res, večina razumela je c. kr. namestnika ter za „un puo di pagnoca“ vladi na ljubo že bila pripravljena, odnehati nekoliko. — Da je za tem grmom že kak „do ut des“ tičal, o tem ne dvomi nihče, kdor količkaj pozna naše praktične Lahe.

Znano bode mnogim čitateljem tega lista, da je Tržaško mesto gledé šolskega nadzorovanja imelo neko posebno „extrawurst“, okolu katere sta se Tržaška vlada in Tržaški mestni svet lovila; se ve da je mestni svet vedno prvi tekel, a ga vlada nikdar doteči ni mogla; z jedno besedo: Tržaški šolski svet počenjal je z ljudskim šolstvom v Trstu, kar se mu je dozdevalo. Čutila se je že zdavnaj potreba, da se tudi v Trstu ta zadeva uredi ter da pride tudi Trst v tem obziru v okvirje avstrijskih šolskih zakonov. Bali so se vendar zmirom spraviti na dan dotični zakonski načrt, ker se je vedelo, da se bode seglo s tem v sršenovo gnezdo, in ker se je — Bog in Pretis vesta — zaradi kakih visokih političnih ozirav balo zameriti se gospodom Italijanom. Mi ne vemo, kaj je ministra Gautscha do tega privelo, ali činjenica je, da je ukazal on pri letošnjem zasedanju deželnega zbora Tržaškega predložiti načrt zakona, kateremu je bil namen, urediti šolsko nadzorovanje pri šolah Tržaških in po katerem zakonu bi državi pripadala ona pravica pri takem nadzorovanju, kakršna jej pripada v družih kronovinah naše države.

Ta zakon pretresoval se je prejšnji teden v Tržaškem deželnem zboru. In nikdar ne bi verjeli,

da mu bode vitez Rinaldini — „con un puo de pagnoca“ — pridobil tako večino.

Prišlo je že tako daleč, da je velika večina za ta zakon že glasovala pri prvem in drugem branju. Ali pri tretjem? — Čujte, kaj se je zgodilo. Pred tretjim branjem tega zakona počel je zloglasni Spadoni tako razsajati in tako hujskati galerijo, da je s pomočjo galerije in devet družih somišljenikov vso zbornico razpršil, in prvi je bil c. kr. namestnik, ki je zapustil zbornico. Čujte! mesto da bi zbornica galerijo zapodila, zapodila je v Trstu galerija zbornico.

„O che bacano pel caso strano,
O che comenti per la città“.

Gosp. eks. Žvegelj, prevzeli ste res težko nalogo, ko ste hoteli v kranjskem deželnem zboru zagovarjati odnose, ki vladajo na Primorskem.

Gospod Detela, hvala Bogu, da ni v nas še tako, drugače bi ne bilo varno, s takim naglasom zakričati svoj „da“, — ki je bil naperjen proti tako važnemu zavodu za narod slovenski.

Italijani so z znano svojo lokavostjo nameravali zakonski načrt onemogočiti, vsaj za to zasedanje. V soboto je namreč galerija pognala zbornico, v ponedeljek je pa vlada zborovanje zaključila in zakonski načrt je odložen. Vlada je pri tem zopet imela priliko, prepričati se, kako zalego je na svojih prsih grela. Italijani, obsipani z dobrotami vlade, uprli so se zakonskemu načrtu samo radi tega, ker ga je predložila vlada, kajti niti misliti ni, da bi bil zakon nam Slovanom koristen. Dotični zakon ni nič drugega, nego so jednaki zakoni po družih kronovinah. Italijanska gospoda bi ga izvestno isto tako rabila, kakor se rabi n. pr. na Koroškem. Baš radi tega je pa brezozirno postopanje Italijanov tem pomenljivejše in vlada izvestno ne bode pozabila trpke te lekcije. Ko bi pa vendar bila tako slabega spomina, smo preverjeni, da bodo živli á la Spadoni, Porenta, Cambon, Combi, Rascovich, Tolusso, Mazzorana in Pervanogli, še večkrat uprizorili kak enak škandal.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. decembra.

Državni zbor.

ki se je danes sešel, imel bode do božiča 6 do 8 sej. Vodje desnice imeli so v nedeljo posvetovanje pri grofu Belcrediju. Razgovarjali so se o položaji na Češkem, o šolskem vprašanju in kako stališče naj zavzame desnica proti vladi. Kaj so sklenili, je tajno. Za kaj posebnega se itak desnica sedaj odločila ne bode, ker sedaj časa za vsako večjo akcijo že primankuje. Državni zbor ima pred vsem le rešiti budget, potem se pa razpusti. Položaj bodo pa pojasnile še le nove volitve.

Češkonemška sprava.

Oficijozna glasila branijo vlado proti očitanjem, da je zakrivila spravo. Ministerski predsednik je držal svojo besedo kot kavalir in se ni dal pregovoriti za nobeno stransko akcijo, če bi tudi imela zaradi tega sistema razpasti. Vso krivdo skušajo izvrniti na dr. Riegro, ki je le v Pragi sedel ali pa po nepotrebnem hodil na Dunaj, ko bi bil moral hoditi po deželi za dr. Gregrom, da popravi, kar je ta pokvaril. Staročeška glasila pa zavračajo te napade na staročeškega vodjo in očitajo vladi, da ni ničesar storila, da se sprava izvrši, ko je vendar njena dolžnost tudi bila, da pospešuje začeto delo.

Razpor mej liberalci in nemškimi nacionalci

na Moravskem je popolen. Vodje nemških nacionalcev pretrgali so že vse zveze z liberalci, objavili svoj narodni, politični in narodnogospodarski program. Izstopiti hočejo iz vseh korporacij liberalcev. Razpor je tem pomenljivejši, ker se je pokazal baš sedaj, ko se Chlumecky že pripravlja, da ustopi v ministerstvo. Pričakovati je, da ta razpor ne ostane omejen na Moravsko, temveč se razširi na druge kronovine. Zedinjena levica je jela torej razpadati.

Vnanje države.

Ožje in popolnilne volitve za italijansko zbornico.

Za italijansko zbornico bode še več ožjih in popolnilnih volitev. V nekaterih krajih se ni dosegla absolutna večina, nekateri poslanci so pa vo-

LISTEK.

Med knjigami in ljudmi.

(Češki spisal Svatopluk Čech, preložil I. Skalar.)

III.

(Dalje.)

„Izvrstno, Irena!“ govoril je. „Niti v snu si ne bi bil mislil, da imate tako igralno nadarjenost. Naša stara bo zelena od jeze. Neizmerno jo muči, da režiser ni razdelil ženskih ulog mej njene hčere. Pomislite si: sporočiti imam diletantom, da bi se k njim ne trudili z ulogami! Kakor bi komu iz nas mogla priti tako obupna misel. Dala mi je tudi razumeti, da bi jo veselilo, ko bi preprečil predstavo s tem, da vrnem svojo ulogo. Toda slabo je računala — povedal sem ji nekaj, da se je ugriznila v ustno!“

„Ah, gospod Jahoda,“ rekla je Irena z vzdihom, vzdramivši se iz misli. „Kdo ve bom li smela nastopiti?“

„In kdo bi vam branil!“

„Kdo drugi nego teta! Že nekaj dni se strašno jezi, kadarkoli me zagleda z ulogo v roki.“

Ah, kaj teta? Obljubim ji ustopnico — jeden odbornikov pride v kočiji po njo — in konec bo ugovoru.“

„A vi ne veste, kako trdovratna je. Ne veste,

kako naju muči — mene in strica. Glejte, zjutraj sem zgubila čreveljček, in od takrat do obeda usipalo se mi je na glavo samo zmerjanje in psovanje. Niti mej obedom ni prenehalo. S solzami v očeh odšla sem od mize. — Ah, gospod čestokrat si želim, da bi imela velike peroti, in da bi mogla odleteti odtod, kam daleč, jako daleč, kjer bi mogla popolnoma po svoji voji živeti, in kjer bi mi tetino psovanje kakor neprijeten čmrlj ne šumelo vedno okrog ušes. Ah tam daleč mej veselimi, ljubeznivimi ljudmi, živeti po svoje, čitati in deklamirati, hoditi v gledališče!“

„Kdo ve, kaj se še zgodi,“ pristavil je Jahoda zamišljen in za hip opomnil: „Toda zdaj odpušite, Irena, obljubil sem poset gospodu Volnemu —“

„Gotovo oni gospod, ki je včeraj prišel.“

„Da, iz Prage.“

„In kakšen je?“ vprašala je Irena boječe.

„No popolnoma pristojen človek. Srduje postavbe, svetlih las in brkov, nekoliko razkuštranih, s čelom navadno zamišljenim, s plemenitim izrazom na obrazu... Z Bogom Irena!“

Stisnil ji je roko, zamahnil s slamnikom in odšel.

Ko je Jahoda odšel, zagledala se je Irena sanjavo pred se. Stala je nepremično z naravnost proti Vaclavu obrnjenim licem; toda njene rosne, svitile oči neso prodirale skozi zelene oblacke listja,

kateri so jo delili od njega, temveč zrla so uprto, blaženo v kraljestvo lastnih sanj.

Ko so potihnili koraki odhajalca v daljavi, ostavil je Vaclav svoje skrivališče in se ji približal. Najedenkrat ga je uzrla pred saboj. Nehote je zadržala, na njenem zardevšem lici in v povešenih očeh javila se je največja zadrega.

„Gospodična Irena“, rekel je Vaclav s prijetnim, k zaupanju vzpodbujajočim glasom, „po srečnem slučaju postal sem vaš prvi gledalec. Po skušnji, katero ste baš prestali, prerokovati vam morem brez proroškega daru najkrasnejši uspeh. Toda prišel nesem, da bi vas nadlegoval z neukretnimi pokloni, vrniti vam hočem čreveljček, katerega ste včeraj na finginem podstavci pozabila, in kateri mi je ponudil prijetno priliko, da se seznanim z vami.“

Plaho ga pogledavši je vzela malo obutev. „Hvala, gospod!“ zašepetala je, da jo je bilo jedva slišati.

„Ali vas smem prašati, gospodična, v kaki igri nastopite?“ dejal je Vaclav po kratkem promoru.

Povedala mu je zaglavje igre. Na nadaljna vprašanja mu je kratko razložila obseg njen. Najedenkrat jo je ustavila prejšnja zadrega. Govorila je živo o drugih gledaliških komadih, katere je prečitela, in Vaclav je spoznal, da jih ni bilo malo.

„Vidim, da ste marljiva čitateljica,“ opomnil je.

ljene na več okrajih in bode zatorej trebalo novih volitev. Po volilnem redu sme biti voljenih le dvajset uradnikov, deset sodcev in deset profesorjev. Ako jih je več voljenih, določi žreb, kateri ostanejo v zbornici, drugi pa odlože mandate. Ker je voljenih 29 uradnikov in 19 profesorjev, bode jih 18 moralo mandate odložiti in se bodo razpisale za dotične okraje nove volitve.

Rusija in Anglija

se že dolgo borita za upliv v Perziji. Poslednja leta je Rusija pridobila si je v Perziji mnogo trgovišč in izpodrinila Angleže. Mnogo jej je pripomogla transkaspiska železnica. Da pa še bolj razširi svoj upliv, hoče osnovati v Perziji več konzulatov, kateri bodo pred vsem pospeševali širjenje ruske trgovine v Perziji.

Reforma šolstva v Prusiji.

Pri konferenci, ki se je sešla v Berlinu, da se posvetuje o preosnovi srednjih šol, se bode tudi predlagalo, da se na gimnazijah namesto grščine uči angleščina in se uvede risanje tudi v višjih razredih. Tu naj omenimo, da je francoščina v pruskim gimnazijah že sedaj obligatna. Učni upravi došle so glede preustrojenja šol razne izjave vseučilišč, katero se pa močno nasprotujejo.

Parnell.

Je li usoda Parnellova že odločeno, še ne vemo. Irski poslanci so imeli več posvetovanj, pa se neso mogli zjediniti, zlasti ker je bil Parnell sam pri teh posvetovanjih. Irski vodja se je nekda izjavil, da ne odloži mandata, dokler imajo volilci vanj svoje zaupanje. Skušal je prepričati narodne zastopnike, da Gladstone le zaradi tega ruje proti njemu, ker hoče potrgati vezi z Irco. On namreč ni več za irsko samoupravo. Parnell pravi, da je Gladstone pisal, da se umakne iz javnega življenja, če mu Gladstone zagotovi, da bode delal dalje za irsko samoupravo in jo uresničil, ko pride na krnilo. Gladstone mu pa še odgovoril ni.

Dopisi.

Iz mariborskega okraja 28. novembra. Zopet se bliža ljudsko popisovanje ali štetje, in mi smo že radovedni, za koliko je v našem okraju zadnjih deset let napredovala germanizacija. Saj s tako silo, kakor v tem desetletju se pri nas niti za Bachovega absolutizma ni germanizovalo. Takrat germanizovali so samo vladni organi, a sedaj pridružili so se drugi važni in silni faktorji. Ali pustimo te in povejmo samo o prvih par besed.

Najvažnejše sredstvo, pokazati svetu, da je mariborski okraj že popolnoma ponemčen, je naš ljudsko popisovanje. Kako se pri tem postopa, naj kaže majhen primer. V našem okraju je kmetska občina, ki šteje nekaj nad 1000 prebivalcev. Pri zadnjem popisovanju se v vsej tej občini niti eden prebivalec ni oglasil za Nemca in proti zapisniku ni bilo nobene pritožbe; a glej statistična komisija na Dunaji ima v tej občini 100 reci sto Nemcev.

Torej 10% prebivalcev te občine prelevilo se je na papirji iz Slovencev v Nemce in ker nobeden ne ve, ali je njega ta usoda zadela, se občani mej seboj povprašujejo, ali si ti Nemec ali jaz. Ako se ljudsko popisovanje po vsej Avstriji po tem receptu vrši, prinese, izvzemši vse druge faktorje, samo ljudsko popisovanje 10% slovanskega prebi-

„Čitam rada. Stric ima zaboj knjig, katere mu je daroval pokojni grof Julijan. Često me sam vzpodbuja, da čitam. Ali teta me kara, kadar me zaloti nad knjigo, hoče, da bi samo vezla in nogovice pletla,“ pristavila je z vzdihom.

„Ali sta vam roditelja že umrla?“

„Umrla sta, predno sem ja poznala. Otec je je bil gozdarski uradnik v Šumavi. Nekega večera so ga baje prinesli na nosilnici v lovsko hišo z globoko rano pod srcem, v kateri je tičala krogla tatinskega lovca. Od tistega večera je majka slabela in venela, dokler je neso položili poleg soproga. Mene sirotico je vzel dobri stric k sebi.“

„Ako vam ni neljubo, prinesem vam nekaj svojih knjig.“

„Jako hvaležna vam bom,“ vskliknila je živo, toda z zamolklim glasom oziraje se na vse strani je prestavila: „K nam jih ne smete prinesiti, teta bi me karala. Pošljite jih po Jahodi, ali pa —“

„Ali pa —?“ ponavljal je Václav željno.

„— prinesite mi jih sem v park,“ završila je boječje, in njeno lice je zagorelo.

Z boječim srcem ozrl se je Václav na ljubeznivi obraz s sramožljivo povešenimi trepalnicami, z novo zadrego v potezah. „In kedaj, kje vas najdem tu?“

„Makari pri sfingi — jutri zjutraj,“ zašepetala je, da jo je bilo zopet jedva slišati.

(Dalje prib.)

valstva t. j. 1.300.000 ljudi nemškemu molohu in tako imamo pričakovati, da bode Avstrija, ako se ljudsko popisovanje še kakih petnajstkrat ponovi, res popolnoma nemška.

Pa mi se vprašamo, kje se je ona stotina Nemcev vzela, kako so ti tje prišli? Na to vprašanje nam pa vsakdo lahko odgovori, ki le količkaj bolje pozna naše urade. Idi v Maribor k okrajnemu glavarstvu, pa govori tam slovenski in tiščali te bode iz sobe v sobo, dokler te ne pritirajo h kakemu pisarju, ki za silo lomi slovenščino. Že zunanost teh uradov te jako prijazno pozdravlja. Napisi so razun nemškega tudi v nekem jeziku, ki je vse drugo poprej nego slovenski in sicer tak, da, ako ga bereš, ne boš vedel, ali bi glasno preklinjal, ali se tiho jezil, ali pa smejal. Mogoče, da je to Foreggerjev „bindiš jezik“.

Da dobivamo vse dopise v jedino zveličevalni nemščini, to se že samo razume. Kmetje si snujejo tukaj po deželi bralna društva. Osnovni odbor pošlje pravila v Gradec v potrditev. Ker se pravila prvokrat — tako je v nas navada — nikdar ne potrdijo, napravi se v Mariboru dotični negativni odlok na slovensko ulogo v nemškem jeziku in še le drugikrat potrdijo se pravila v Gradci v slovenščini, tako, da bi človek lahko mislil, da znajo v Gradci bolje slovenski, kakor v Mariboru. Pred nekaj leti prosilo je bralno društvo v Rušah za slovenske dopise, a ni dobilo odgovora. Letos prosilo je bralno društvo pri Sv. Križi za slovenske golice, a to pot bilo je slavno okrajno glavarstvo celo toli prijazno, da je odgovorilo, in sicer, da slovenskih golic nema, ker dobiva iz Gradca samo nemške.

Sedaj se razpošiljajo golice za ljudsko popisovanje; seveda zopet v jedino izveličevalni nemščini. Nekaj vrlih župnikov je že vrnilo nemške golice s prošnjo, da se jim pošljejo slovenske. Kak uspeh bode to imelo, tega še ne vemo.

Pri takih razmerah imamo pa mi tukaj vender le slovenske poslance, ki pri volilnih shodih svojim volilcem ne vedó družega povedati, kakor nepristranost vlade in njeno očetovsko skrb za Slovence hvaliti, in ki nimajo toliko poguma, da bi pred svojimi volilci vladnega zastopnika slovenski ogovorili.

Tudi o ti ljubeznjivosti vladnih organov nečemo dolgo razpravljati, navesti hočemo le majhen primer. Naj govore fakta. G. okrajni glavar v Mariboru izrazil se je letos v svojem uradu proti odličnemu duhovniku: „Vi, duhovniki, ste sami Rusi“. Torej on, zastopnik Nj. Velečastva dolži uradno vso slovensko duhovščino od škofa do kapelana ilojalitete. Te besede izrekel je celo proti duhovniku, ki je bil več let načelnik nekega okrajnega zastopa, torej na jako zaupnem mestu.

Čez nekaj časa išče istega duhovnika glavarjeva soproga in ker ga dvakrat ni našla doma, gre dotični duhovnik, ko to izve, h gospej glavarici, da povpraša po njeni želji. Gospa mu razloži, da je treba nekaj storiti, da se pomaga nekemu v Mariboru živečemu deficijentu. Dotični duhovnik jej razloži, da ima ta deficijent te in one ustanove, da ima na leto čez 700 gld. dohodkov, katerih marsikateri gorski župnik nema, ne govoriti o kakem ubogem kapelanu, in da deficijent nobene druge podpore ne potrebuje. Gospa glavarica pa na to reče: „Vi nečete zanj nič storiti, ker je Nemec“. Za par dnij pa pride g. glavarica k duhovniku in se opravičuje za one besede, ker je bila baje slabo poučena. Nas ne zanima niti g. glavarica, niti deficijent, ali mi navedemo to le, ker smemo gotovo reči, da se tudi tukaj kaže mišljenje g. glavarja. Kajti g. glavarica ima svoje politične nazore gotovo od svojega soproga in tudi o tej stvari gotovo ni kar na svojo roko postopala. Ako pa ona gospoda, ki ima o političnem položaji višim krogom poročati, tako sodi, potem pač ni čudo, ako mora naša vrla duhovščina z najvišjega mesta čuti besede, kakor: „Ne hujskajte!“

Iz senožeškega okraja 28. novembra. [Izv. dopis.] Včeraj zjutraj vršila se je volitev cestnega odbora v Senožčah. Radi slabega vremena, burje in snega, izostalo je okolu dve tretjini volilcev. To priliko porabili so občinski zastopniki iz Senožč pod poveljstvom svojega župana ter pokazali so v polni nagoti svojo obžalovanja vredno pristranost, brezozirnost in samovoljstvo, kakeršno se skoro gotovo nikjer v celi državi ne nahaja, kakor le v Senožčah. Kjer je poštenje doma, se kaj takega niti misliti ne dá. Izvolili so namreč štiri

odbornike za ves okraj. In kaj menite, kje so jih izbrali? Čujte, tri iz Senožč, jednega pa iz Vremske doline. Iz Hrenoviške občine, katera sama plačuje polovico davkov vsega senožeškega okraja, pa neso niti jednega izvolili. Hrenoviška županija ali občina šteje 3612 duš, Senožče pa 935, in vender so prvo popolnoma prezrli in izvolili so, kakor že rečeno, tri izmej štirih, iz Senožč. Tako je postopanje Senožčskih možakarjev pod poveljstvom župana F. pl. Garzarolli-ja. Kdo bode pač mogel zameriti Hrenoviškemu občanom, ako bodo naposled iskali si druge zveze, in ako bodo Senožčam hrbet obrnili, da jim ne bodo več napote delali. Kdor razpor seje, naj razpad žanje.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je gasilnemu društvu v Planini 80 gold., gasilnemu društvu v Radečah pri Zidanemmostu 60 gold.

— (Miklavžev večer „Sokola“) katerega program prijavljamo na drugem mestu, obeta biti letos posebno zanimiv. Razun navadnih daril otrokom, skrbjeno je tudi za interesantna darila za navzoče dame, katere je oskrbel odbor. Nadejati se je prav obilega obiska.

— (Dr. E. Holuba predavanje.) Še jedenkrat opozarjamo naše čitatelje na predavanje slavnega potovalca Afriškega, ki bode danes ob 1/2 8. v redutni dvorani, kjer se dobivajo ustopnice od 1/2 7. ure naprej.

— (Navod, kako postopati pri ljudskem štetju, ki se bode vršilo koncem l. 1890.) tako se zove priloga, katero donáša zadnja številka „Edinosti“. Razpošilja ta navod odbor političnega društva „Edinost“ in spodbuja Tržaške Slovence, ter poudarja veliko važnost ljudskega štetja. Želeti bi bilo, da se povsodi na periferijah Slovenstva, kjer bode pritisk nasprotnikov silen, na enak način skrbi za to, da se ljudstvo pravočasno in temeljito pouči. Naj domoljubi bodo pazni in delavni.

— (Vabilo na Sokolov Miklavžev večer,) kateri bode v petek dne 5. decembra 1890. leta v dvorani Ljubljanske čitalnice s sodelovanjem c. in kr. vojaška godbe pešpolka baron Kuhn št. 17. Vsopred: 1.) Koračnica. 2.) Vilhar: Ouvertura k opereti „Jamska Ivanka“. 3.) Fetrás: „Mondnacht auf der Alster“, valček. 4.) Miklavž s sijajnim spremstvom iz Olimpa: dr. Faust, Mephisto, Lucifer in druge pošasti iz Hada. 5.) Millöcker: Odlomki iz operete „Der arme Jonathan“. 6.) Hälman: Polka française iz operete „Páros Szöktetés“. 7. Produkcija atletov iz Hada. 8.) Titl: Serenada za piščal in lovski rog. 9.) Behr: „Am Königsee“, gorska idila. 10.) Dellinger: Ouvertura k opereti „Capitán Francassa“. 11.) Fall: „Lola Beeth“, Gavotte. 12.) Schinzel: Ruska koračnica. Ustopnina za člane „Sokola“ po 30 kr., za vse druge po 50 kr. za osebo. — Otroci so ustopnine prosti. Začetek ob 8. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubnejše odbor telovadnega društva „Sokol“.

— (Slovenski klub na Dunaji) ima svoj prihodnji večer v soboto 6. t. m. Čital bode gosp. dr. Homan. Lokal Hotel royal I. Singerstrasse 3. Začetek ob 8. uri zvečer. Vabijo se vsi Dunajski Slovenci k obilni udeležbi.

— (Okrajna bolnišnica blagajna Ljubljanska) prejela je v dobi 16 mesecev 20.235 gld. 50 kr., izdala pa 18.934 gld. 96 1/2 kr., torej je preostalo koncem novembra 1890. 1300 gld. 53 1/2 kr. Troški razdelijo se tako-le: Izplačalo se je bolnikom 8828 gld. 90 kr., zdravnikom in za bolniško kontrolo 3020 gld. 39 kr., za zdravila in druga lečilna sredstva 1497 gld. 94 kr., oskrbovalnih troškov v deželni bolnici 1151 gld. 54 kr., pogrebščine 612 gld. 69 kr., upravnih troškov 3661 gld. 80 1/2 kr., raznih troškov 103 gld. 86 kr. in povračil na prispevkih 57 gld. 84 kr. Iz statistike posnamemo, da je obolelo 968 moških in 157 ženskih udov, umrlo pa 35 moških in 8 ženskih udov, od teh 2 moška in 1 ženska vsled nezgode.

— (Nova prometna odredba.) Po novem letu, to je z dnem 1. februarja uvedla se bodo tudi pri nas takozvana „kolodvorska pisma“, to so namreč taka pisma, ki se bodo izročala koj po prihodu vlakov dotičnim sprejemnikom. Kdor bode želel dobivati pisma na ta način, uložiti bode moral nekolekovano prošnjo na dotični poštni urad. Za vsakdanje sprejemanje jednega pisma na isto osebo adresiranega, plačati

bode pristojbine 5 gld. na mesec. Tudi časopisi bodo se lahko dobivali na ta način. Več o tem spregovorimo prilično, ko bode nova odredba stopila v veljavnost.

— („Dolenjsko pevsko društvo“) v Novem mestu ima svoj redni občni shod v petek 12. t. m. v „Narodnem Domu“ zvečer ob 8. uri. Predmeti obravnavanja so poročila o odborovem delovanju, volitev novega odbora in razni nasveti. K obilni udeležbi vabi vse člane odbor.

— (Vabilo k slavnosti,) katero priredi dne 10. decembra 1890. leta akademično društvo „Triglav“ v Gradcu v spomin devetdesetletnice rojstva dr. Fr. Ks. Prešerna s prijaznim sodelovanjem tamburašev in pevcev akademičnega društva „Hrvatske“. Vspored: Pozdrav predsednikov. 1. Dav. Jenko: Slovenska himna, poje moški zbor. 2. Oertel-Sviglin: Poputnica „Kola“, udarja tamburaški zbor. 3. Slavnostni govor. Govori g. drd. med. Ivan Jenko. 4. Gounod-Miletič: Potpourri iz opere „Faust“, udarja tamburaški zbor. 5. H. Volarič: Dekliški vzdihi, samospjev za bariton, poje g. stud. med. Bela Štuhec. 6. Meyer: Hrvatsko prelo, udarja tamburaški zbor. 7. Dr. G. Ipavec: Oblakom, čveterospev. 8. Schinzi-Miletič: Vienac ruskih napjeva, udarja tamburaški zbor. 9. P. Hugolin Sattner: Za dom, poje moški zbor. B. Zabavni del. Pevske zборе vodi g. drd. med. Hinko Šuklje. Local: Daniel — Annensäle. Začetek ob 9. uri zvečer.

— (Veselo znamenje v sadjarskem napredovanju po Dolenjskem.) Komaj je vodstvo dež. kmetijske šole na Grmu objavilo, da ima sadno drevje na prodaj, oglasilo se je toliko kupcev zanj, da je malo da ne že vse drevje oddano. Skoraj v dolžnost si štejemo, imena naših naprednjakov sadjarskih omeniti. Ti so gg: Anton Peterlin, župnik v Šmihelu; Fran Zbašnik, župnik v Hinjah; Peter Urb, prošt v Novem mestu; dr. Karol Slanc v Novem mestu; Florijan Skaberne v Novem mestu; Janez Jerič v Regerški vasi; Matija Drganc v Travnemdolu; Fran Božič v Novem mestu; pl. Lehmann, c. kr. stotnik v Novem mestu; Jožef Žibert v Žabji vasi; Alojzij Šepic v Žabji vasi; Janez Pezdirc v Metliki; Janez Pezdirc v Draščah; Jožef Prus v Krmačini; Martin Muhvič v Hinjah; dr. Albin Poznik v Novem mestu; Andrej Poglajen iz Rigla; Fran Jakše iz Škrjančjega; Jožef Pečjak iz Pulja. Čast tem možem, sledijo naj jim še drugi!

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri včerajšnji prvi obravnavi, katera je zaradi svoje zanimivosti privabila mnogo poslušalcev, posebno iz lovskih krogov, zatožen je bil 17letni logarjev sin Andrej Košir, po domače Trontejev iz Kranjske gore, hudodelstva uboja. Zatoženec je po obrtu ključar in v službi pri kranjski obrtni družbi v Belipeči. Sodišču predseduje deželne sodnije predsednik g. Kočevar, votanta sta gg. deželne sodnije svetovalec Martinak in dr. Pauer. Državno pravdnštvo zastopa dr. Kavčič, zagovornik je dr. Tavčar. Zatožba ima sledeči zadržaj: Dne 24. avgusta t. l. napravila je kranjska industrijalna družba kot najemnica lova v Veliki in Mali Pišenci lov in sicer z gonjači. Lov se je obnesel jako slabo, kajti niti jednega divjega kozla neso dobili. Ko se je lov brezuspešno končal, sklenil je lovski čuvaj industrijalne družbe Jožef Košir, ker sta se slišala prej dva strela, poiskati lovske tatove in jih zajeti. Nacrt, kako najgotovješe zaslediti lovske tatove, določil se je tako, da se zastavi jedini prelaz iz Kranjske na Goriško v Trentsko dolino, to je prelaz „Vrata“. Na čelu vse ekspedicije bil je gozdni logar Jožef Košir, poleg njega pa sta bila njegova dva sina, mej njima zatoženi Andrej Košir, kateremu je na lovu udeležujoči se baron Rechbach dal puško dvocevko na posodo in 8 do 10 patronov, nabitih deloma s krogli, deloma s srnjači, isto tako je bila jedna cev nabasana s patrono s kroglo, druga s srnjači. Logar, njegova sinova in gonjači zastavili so prelaz „Vrata“, predno so tja prišli lovski tatovi, in ti so bili kmetijski fantje Anton in Andrej Pretnar in županov sin Jožef Komač iz Trente. Anton Pretnar imel je puško dvocevko, Jožef Komač puško jednocevko, Andrej Pretnar pa le gorsko palico. Ko so lovski tatovi dospeli do prelaza „Vrata“, opazili za nje jako nevarni položaj, spustili so se v beg. Jože Komač zbežal je navzgor in za njim so hiteli stari Košir in drugi gonjači in kmalu se je moral ustaviti in udati, kajti letel je proti skali, od koder ni bilo nikamor več mogoče. Brata Anton in Andrej Pretnar pa sta bežala ni-

zdolu proti Mali Pišnici za njima pa sta hitela sin logarjev, zatoženi Andrej Košir in neoboroženi gonjač, ki se je pa kmalu od zatoženca izgubil. Brata Pretnar, katera sta v prvem hipu tekla skupaj, sta se pri begu kmalu ločila in ko je Andrej Pretnar se ozrl nazaj, videl je človeka, ki je stal in s puško meril nanj. Isti hip je čutil, da je zadet. Kratko potem slišal je drugi strel. Komu je bil namenjen, ne ve, kajti že prej je slišal 7 do 8 strellov. Namenjen je bil ta strel, kakor zatožba pravi, Antonu Pretnarju, ki je bil zadet s kroglo. Zatoženi Andrej Košir, ki se izgovarja, da se mu je puška sprožila mej dvema skalama, je pravil, da je nekega lovskega tatu „pleziral“ in videl, kako se je zgrudil na tla. Nihče drugi pa ni mogel ustreliti Antona Pretnarja in teško raniti Andreja Pretnarja, kakor baš zatoženec, kajti on je bil jedini na tej strani oborožen mej zasledovalci, znan je kot izvrsten strelec, in izjavil je sam, da, ker se tatova nesta hotela ustaviti, streljal je na nje, kakor na divje koze. Anton Pretnar je bil od zad ustreljen v hrbet in prestrelila mu je krogla sesto zadnje rebro, od spredaj pa predrla pluća in četrto sprednje rebro tako, da ja takoj nastala smrt. Andrej Pretnar bil je ranjen tudi v hrbet in da ni srnjač na rebro odletel, bil bi prišel tudi v pluća in prouzročil smrt tudi Andreja Pretnarja. Iz vseh teh razlogov zmatra zatožba predlog, naj se obsodi Andrej Košir zaradi hudodelstva izvršenega in poskušane umora, na bratih Pretnarjih izvršenim. Ko je predsednik g. Kočevar razjasnil po sodniški komisiji napravljeni črtež na lici mesta, vpraša zatoženca, je li kriv teh dejanj, kar Andrej Košir odločno zanikava. Zatoženec pravi, da se je puška ob dveh ozkih skalah zadela in sprožila. Koga je zadel, ali Antona ali Andreja Pretnarja, ne more povedati, kajti videl je le da se je jeden lovskih tatov zgrudil in potem, ko je prišel k družbi zasledovalcev, pri kateri je bil njegov oče, rekel: jednega sem „pleziral“, ko mi je strel ušel. Kako je bilo z obstreljenci, ne ve, ker ni šel gledat, kajti ustrašil se je, ko mu je strel ušel. Na opazko predsednika g. Kočevarja, da je zatoženec jako izurjen strelec, odgovori zatoženec, da ima le malokdaj s puško opraviti. Tudi neče ničesar vedeti, da bi bil kdaj grozil lovskim tatovom in rekel: ko bi on bil za logarja pri industrijalni družbi, bi jim že kmalu pokazal. Ko državni pravdnik dr. Kavčič vpraša, zakaj se je le puška dobila, patroni pa ne, kar je v preiskavi izpovedal oče zatoženca, protestuje zagovornik dr. Tavčar, da se na tak način izpovedbe prič, katere so kot zlahtniki odklonili vsako izpovedbo, ulečejo v obravnavo. Sodišče je tudi proti temu, da bi se kaj iz izpovedbe očeta zatoženčevega, dasi je bil v preiskavi, prebralo. Prva priča je Andrej Pretnar, brat ustreljenega Antona Pretnarja, 25letni posestnikov sin iz Trente. Obsojen je zaradi lovske tatvine na tri mesece ječe, zatorej ne priseže. Priča, da sta on in brat prišla 24. avgusta po Produ od Slivne v lovišče industrijalne družbe. Komač in njegov brat sta bila oborožena s puškama, on je imel palico. Ko so hoteli bežati iz Male Pišence v Veliko Pišenco, zastavili so jim prelaz preko „Vrat“. On in brat tekla sta v dolino in ko se je obrnil, videl je, da se je jeden ustavil, pomeril ter ustrelil in takoj je čutil bolečine v hrbtu. Tedaj je bežal le še po resji, ko pa je došel v grmovje skril se je. Celo noč v nedeljo, ves ponedeljek do pozne noči ostal je ranjen skrit in še le v noči od ponedeljka na torek šel in lezel je domov. Ko je on bil ranjen, čul je še drug strel, prej pa gotovo osem strellov. Priča Jože Komač, županov sin iz Trente, je sedaj zaprt zaradi lovske tatvine na tri mesece na Žabjaku. On pravi: ko so prišli on in brata Pretnarja proti Slemenom so ga pod skalo brzo zajeli. Logar Košir, stari, stopil je predenj in zvezali so ga. Slišal je streljati 7 do 8 krat in bil sam malo ranjen. Potem sta se po daljšem prenehljaji slišala še dva strela. Ko je prišel zatoženi Andrej Košir, reklo se je očetu: „Košir sem pojdi, jeden je pleziran“ in ko so ga gonili zvezanega proti Kranjski gori, rekel je jeden gonjačev: „Hudičev fant je moral ustreliti jednega, ni mogel puške obrniti na stran. Puške, pravi ni nobeden Trentarjev rabil, še le v Kranjski gori so odvzete puške izstrelili. Priča Anton Smole izpove, da je slišal zatoženca reči: „jednega sem pleziral, in počasi se je usedel na tla“. Tudi druge še zaslišane priče vedo o tem povedati. Sodišče pokaže večšakom srnjače, katere so v deželni bolnici Andreju Pretnarju vzeli iz rane. Sernjači bili so taki, da bi na tako daljavo vsacega človeka lahko

usmrtili. O tej izpovedbi soglašata puškarija Dimic in Kaiser. Zdravnika dr. Kapler in dr. Schuster izpovesta, da sta bila strela oba jako nevarna in smrtonosna. Za Antona Pretnarja, ker je strel predrl pluća, za Andreja Pretnarja pa le zavoljo tega ne, ker je odletel od reber. Prebero se še nekateri zapisniki prič, tako barona Rechbacha, kateri pove, da je dal zatožencu 8 do 10 patronov, katerih pa ni bilo nikjer najti. Pismo županstva v Kranjski gori ne izraža se nič kaj laskavo o zatoženci in njegovem očetu. Oče je prepirljiv človek, sin nič menj, in izrazil se je proti Alojziju Petermanu, slugi pri državni železnici, da, ko bi bil on logar bi lovskim tatovom iz Trente že pokazal. Nasproti se pa izraža občinsko predstojništvo in farni urad v Belipeči jako pohvalno o zatoženci in njega očetu. Sodišče stavi porotnikom troje vprašanj, gledè Antona Pretnarja na izvršeno hudodelstvo umora, uboja, ali pa pregreška zoper varnost življenja, glede Andreja Pretnarja pa na poskušeni umor, uboj in poleg tega na pregrešek zoper varnost življenja, torej šest vprašanj, poleg tega pa še sedmo zaradi pregreška, da je uosil orožje brez postavnega dovoljenja. Državnega pravdnika zastopnik dr. Kavčič razvija v poldrugo uro trajajočem govoru zatožbo. Pravi, da se je 24. avgusta t. l. vršil v Pišenci lov na divje koze, kateri se je slabo obnesel, bolje pa lov na ljudi. Gospoda je imela pri lovu malo sreče, boljše so imeli služniki, ko so lovili ljudi. Vpraša se, ali so imeli ti služniki pravico tako ravnati, kakor so storili, in odgovoriti se mora odločno, da ne. Pravico so imeli lovske tatove zajeti, odpeljati k sodišču, ali nanje streljati te pravice neso imeli nikakor in nikdar, kajti zapriseženi lovski varh ima v zmislu lovskega patenta § 25. le tedaj pravico rabiti orožje proti lovskemu tatu, ako se ta v bran postavi. Tega pa v tem slučaju ni bilo, kajti vsi trije lovski tatovi so zagledavši lovske varuhe, tekli, kar so jih noge nesle in nobenemu ni prišlo na um, postaviti se v bran. Državni pravdnik potem podrobno in obširno dokazuje krivdo zatoženca in priporoča porotnikom, da naj pritrdi prvemu in četrtemu glavnemu vprašanju. Zagovornik dr. Tavčar v izvrstnem zagovoru dokazuje nekrivdo zatoženca. Državni pravdnik izrazil je začetkom svoje zatožbe nekaj srd, ko je govoril o lovu na ljudi. To ni opravičeno. Vedeti se mora, da so to ljudje iz Trente, ki tako rekoč žive ob tem, da hodijo na Kranjsko divjačino krast. To so brezupni elementi, od katerih se je znao, da bode prišlo z njimi jedenkrat do katastrofe, katera je bila slučajno usodepolna za nje, kajti ne bili bi bežali, da so bili oni v večini in tedaj bi se bilo obratno gozdnim čuvajem jako slabo godilo. O hudodelstvu umora, pravi dr. Tavčar, danes zatoženi fant niti pojma nema, njemu je, da je ustrelil, kar pa ni nikakor dokazano, švigalo le po glavi, kar mu je oče utepel v glavo o pravicah lovskih čuvajev napram lovskim tatovom. O teh pravicah se po Gorenjskem, sploh po Kranjskem v ljudstvu misli in veruje, da so jednake žandarskim. Ako gozdni čuvaj lovskemu tatu zakliče: „Stoj!“ in ako ne uboga, potem da ima že pravico, streljati nanj. Dr. Tavčar potem sledivši razpravi državnega pravdnika dokazuje podrobno nekrivdo svojega klienta naglašujoč, da, ako bi bil on res streljal kot pravi lovec, ne bi bil prvič streljal s sernjači, nego s kroglo. Naglaša dalje, da je spričevalo županstva in farnega urada iz Bele Peči jako pohvalno za zatoženca, ki ni bil nikakor hudoben in misli, da bodo porotniki človeški pravici popolnem ugodili, ako potrde tretje in šesto vprašanje na pregrešek zoper varnost življenja. Po jako obširni repliki državnega pravdnika dr. Kavčiča in kratki dupliki zagovornika in ko je predsednik posnel vso obravnavo, odidejo porotniki v posvetovalno sobo. Ko se vrnejo, naznani načelnik trgovec Fran Hren, da so prvo glavno vprašanje na umor Ant. Pretnarja jednoglasno zanikali, drugo eventuelno na uboj se glaseče zanikali s 7 proti 5 glasom in tretjo na pregrešek zoper varnost življenja potrdili z 11 proti 1 glasu; zastran Andreja Pretnarja na poskušeni umor glaseče se vprašanje so z 9 proti 3 glasom zanikali, istotako drugo vprašanje uboj z 7 proti 5 glasom, vprašanje zaradi pregreška na življenje pa so potrdili, tudi s 7 proti 5 glasom, isto tako zadnje vprašanje, da je zatoženec brez pravice nosil orožje. Sodišče je obsodilo Andreja Koširja na šest mesecev ječe. Obravnava, ki je pričela ob 9. uri zjutraj, trajala je z dveurnim presledkom do 9. ure zvečer.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Beljak 3. decembra. Zaradi snega, kateri se s snežnimi plugi ne da odstraniti, ustavil se je na progi Beljak-Francensfeste osebni in tovorni promet.

Belgrad 3. decembra. Angleška vlada napravila tukaj generalni konzulat.

Dunaj 4. decembra. Prešernova slavnost „Slovenije“ vršila se najsijajneje na popolno zadovoljnost mnogobrojnih udeleževcev.

Dunaj 4. decembra. Finančni minister predložil državni proračun za 1891. Skupna potreba 564.473.940 gld., skupno pokritje 566.759.872, torej prebitka 2.285.625 gld. Finančni minister izjavil, da osnovano pričakovati, da se bodo tudi pri manj ugodnem razvoju razmer od onih 10.625.650 gld., ki so 1891. leto za plačilo državnega dolga potrebni, gotovo štirje milijoni dali pokriti iz tekočih državnih dohodkov, torej se bode k večjemu 6.625.600 gld. izdalo. Vsled tega kaže se skupni uspeh v primeri s 1890. l. ugodnejši za 4.593.653 gld. Finančni minister upa, da se bode tem potem pri ugodnih razmerah doseglo, da se bode državni budget polagoma oprostil posojil in se bode naslanjal na normalne državne dohodke. Faktično bode 1891. leta 5.902.778 gld. več izdatkov nego 1890. Od tega spada na notranje ministerstvo 655.000, na naučno ministerstvo 806.000, na trgovino 1.339.900, na poljedelstvo 812.000. Dohodkov pa bode več za 6.496.431 gld. Od tega spada na direktne davke 1.096.000, na carine 1.560.000, na užitnino 1.957.400 gld. Davek na žganje je nižje proračunjen za 1.375.000, davek na sladkor višje za 2 milijona 231.200 gld.

Razne vesti.

* (Hammerfest,) najsevernejše mesto na Norveškem in sploh na svetu je pred nekaterimi meseci pogorelo. Sedaj so že zgradili novo mesto, katero je električno razsvetljeno. Podpore je prebivalstvo dobilo 30.000 kron.

* (Razžaljenje porotnikov.) Dopisnik francoskega lista „Matin“ je povpraševal porotnika zastran kazenske pravde zaradi nekega umora in je pogovor pribežal. Sodišče je pa zaradi tega dopisnika obsodilo zaradi žaljenja porotnikov, dasi je bil dopisnik porotnikom jako uljuden, in je ustavilo dotično pravdo.

* (Turški živinozdravniki.) V Pariz odpošlje turško vojno ministerstvo 8 živinozdravnikov, da bodo nadaljevali svoje študije.

* (Španske kaznilnice.) V španskih kaznilnicah so jako mnogobrojni nedostatki. Tako so nedavno v kaznilnici v Valenciji pazniki hoteli z grdo prisiliti nekega premožnega ujetnika, da jim da denarja. Ujetnik je naznanil vso stvar sodnemu uradniku, ki je pobobil kaznilnico. Paznike je pa to tako razkačilo, da so ga tako dolgo pretepali, da je umrl. Sodni predsednik je izvedel vso stvar in odredil preiskavo. Preiskovalni sodec je pa dobil potem pismo, v katerem se mu preti s smrtjo, če resnico razkrije.

Zahvala.

Po svoji darežljivosti obče znani slovenski rodoljub, prebлагородni gospod **Josip Gorup** blagovolil je tudi letos podariti sto goldinarjev v korist tukajšnje ubožne mladine. — Za ta velikodušni dar in za naklonjenost naši šoli se blagemu dobrotniku tem potom najtopleje zahvaljuje

Janez Thuma,
nadučitelj.

V Postojini, dne 3. decembra 1890.

Zahvala.

Vsled dobička pri I. koncertu „Radovljanskega učiteljskega društva“ postala je po žrebu poleg drugih tudi naša šola ustanovni ud „Narodne Šole“. Za to veliko požrtvovalnost gg. učiteljev izrekam presrečno zahvalo. Bog živi „Radovljansko učiteljsko društvo“!

Krajni šolski svet na Breznici
dne 2. januarja 1890.

Predsednik: **Ivan Čop.**

Miklavžev semenj v Litiji

bode letos

v torek 9. decembra t. l.

Županstvo v Litiji

dne 1. decembra 1890.

Župan: **Mešek m. p.**

(887—2)

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Dragotin Hribar.**

Ljubljanski ZVON

prinaša v 12. zvezku nastopno vsebino: 1. Bistrán: Izgubljeno zlato. Balada. — 2. Josip Staré: Zadruga. Povest (Konec). — 3. Andrej Fekonja: Reformacija v Sloveniji. (Konec). — 4. Ivan Vrhovec: Narodopisne posebnosti. III. „Črne bukve“. — 5. Jož. Cimperman: Pevčeva zahvala. — 6. Ranko: Madrigal. — 7. Novák: Dete še bi hotel biti. — 8. Fr. Gestrin: Iz arhiva. (Konec). — 9. Dr. K. Glaser: Jurij Kobé. — 10. Gašpar Križnik: Narodne pripovedke iz Motulka. II. O krojači in dirjem možu. — 11. Književna poročila: XI S R.: Dr. Tomasín, Die Volksstämme im Gebiete von Triest und Istrien. — 12. Josip Apih: Statistični črtica dijaštva avstrijskih visokih šol (Konec). — 13. Listek: Odlikovanje. — Razpis častnih daril. — Poziv. — Doktor Štefan Kočvar. — Pisateljsko podporno društvo. — Aškerc v nemškem provodu. — Šolska poročila. — Narodne legende. — J. Giontini: Nijeva knjižnica za otroke. — Don Kišot iz la Manche. — Nove muzikalije. — Pouke moralne i gradjanske. — Dva kratka rokopisa. — K spisu: „Reformacija v Sloveniji“.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tuget:

3. decembra.

Pri **Mallé**: Harrich, Feigel, Pihbil, Hock, Kohl z Dunaja. — Welschheim iz Gorice. — Globočnik iz Kranja. — Hribek iz Brna.

Pri **Stonu**: Adler z Dunaja. — Dobuković iz Dalmacije. — Woschica s Krškega. — Berman, Fischer, Filip iz Budimpešte. — Kurz pl. Goldenstein iz Gradca. — Singer iz Zagreba.

Pri **južnem kolodvoru**: Lasser iz Rumunije. — Globočnik iz Trsta.

Pri **avstrijskem cesarji**: Košir iz Belepeči. — Aumann s Krškega.

Pri **Virantu**: Pasoletto iz Linca. — Zor iz Gradca.

Tržne cene v Ljubljani

dne 3. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 65	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	4 55	Surovo maslo,	70
Ječmen,	4 22	Jajce, jedno,	3 3
Oves,	3 09	Mleko, liter,	8
Ajda,	4 71	Goveje meso, kgr.	50
Proso,	4 55	Telečje	60
Koruza,	5 20	Svinjsko	58
Krompir,	2 41	Koštrunovo	38
Leča,	10	Pišanec,	45
Grah,	10	Golob	16
Fizol,	8	Seno, 100 kile	1 78
Maslo, kgr.	90	Slama,	1 78
Mast,	68	Drva, trda, 4 metr.	6 80
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	4 40

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. dec.	7. jutraj	727.0 mm.	1.2° C	sl. zah.	obl.	0.70 mm.
	2. popol.	726.7 mm.	2.6° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	727.9 mm.	1.2° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura —1.7°, za 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 4. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	danes
Papirna renta	88.90	—	88.40
Srebrna renta	88.90	—	89.45
Zlata renta	107.90	—	107.60
5% marcna renta	101.95	—	102.05
Akcije narodne banke	982	—	980
Kreditne akcije	301.75	—	303.50
London	115.20	—	115.25
Srebro	—	—	—
Napol.	9.12 1/2	—	9.12
C. kr. cekini	5.47	—	5.47
Nemške marke	5.655	—	5.67 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	178	—
Ogerska zlata renta 4%	—	102	15
Ogerska papirna renta 5%	—	99	90
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	121	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	114	—
Kreditne srečke	100 gld.	184	50
Rudolfove srečke	10	19	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	162	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	216	—

Hiša z vrtom

pod ugodnimi pogoji takoj na prodaj.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ (Drag. Hribar) v Ljubljani. (893—1)

Komí

z dobrimi spricčevaji, 19 let star, slovenščine in nemščine zvožen, izurjen v trgovini mešanega blaga, želi do dne 1. januarja 1891 svojo sedanjo službo spreminiti. — Pisma pod: „A. 200 poste restante Litija“. (891—1)

Častitemu občinstvu udano naznanjam, da sem otvoril svojo

nožarsko obrt

in uljudno priporočam raznovrstne domače, dobre nožarske izdelke. Naročnikom in kupovalcem se zaželeno stvari hitro izgotovijo, če jih ni v zalogi. Jemljó se tudi vsakovrstne nožarske reči v popravilo. Z odličnim spoštovanjem

JOSIP KOLAR

v Šelenburgovih ulicah št. 6.

Kupčijo na debelo in drobno

s pomarančami, limonami in figami (vse več vrst), dalje s karfijolami, dateljni itd.

odprla sva

na Rimski cesti št. 5

(nasproti Treotu)

ter se priporočava za mnogobrojni obisk. Cene bodo zelo nizke, ker imava direktno zvezo s prvimi trgovinami.

S spoštovanjem
Čermelj—Kodela.

pripravljena od lekarja **GABR. PICCOLI**-ja v Ljubljani, je zelo uplívno zdravilo, ki krepi želodec, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovi ter ni nikako drastično učinkujoča, marveč lahko, delovanje organov ureja in zdravi, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav del časa rabi.

Esencio za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.26; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 10 kr. v lekarni Piccoli v Ljubljani, v drugih lekarnah po 15 kr., prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. (712—12)

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pisмено obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesioniran pošiljalni zavod za potnike s hitrimi parobrodi: **Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Eider, Fulda, Werra, Elbe.**

Voznja traja le kakih 8 dnij. Voznino zaračunava izredno cenó.

SVARILO! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je čisto zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—32) **Karesch & Stotzky**
odpravnika ladij v Bremenu.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.